

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 уз 5/21
9.4.2021.године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Весне Мартиновић, председника већа, Љиљане Митић-Поповић и Валентине Тодоровић Воркапић, чланова већа, у предмету тужиље АА из ..., ул. ... бр. ..., против тужене Основне школе “ББ”, из ..., ул. ... бр. ..., чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ул.Косовска бр.31, ради заштите узбуњивача, одлучујући о жалби тужиље изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду П-уз 5/19 од 24.12.2020. године, у седници већа одржаној дана 9.4.2021.године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Вишег суда у Београду П-уз бр. 5/19 од 24.12.2020. године, у ставу другом, трећем и четвртом изреке и жалба тужиље ОДБИЈА као неоснована.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П -уз бр.5/19 од 24.12.2020. године, ставом првим изреке дозвољено је преиначење тужбе извршено поднеском од 17.6.2020. године. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд укине -стави ван снаге, као незаконите одлуке тужене и то решење директора бр.01-257 од 16.4.2019. године, и одлуку школског одбора бр.07-307 од 17.5.2019. године. Ставом трећим изреке одбијен је тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе тужену да тужилји на име накнаде штете исплати износ од 117.072,81 динар, са припадајућом каматом. Ставом четвртим изреке обавезана је тужилја да туженој на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 31.500,00 динара у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

Против ове пресуде тужилја је благовремено изјавила жалбу, како то из жалбених навода произилази, побијајући је у ставу другом, трећем и четвртом изреке и то из свих разлога прописаних одредбом члана 373 став 1 ЗПП, са предлогом као у жалби.

Испитујући правилност и законитост побијане пресуде, у ожалбеном делу, а сходно одредби члана члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14),

Апелациони суд је нашао:

-жалба је неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у побијаном делу нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене одредбом члана 374 став 2 тачка 1-3,5,7 и 9 ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на њену правилност и законитост.

Из чињеничног утврђења пред првостепеним судом следи: да је тужена Закључком о покретању дисциплинског поступка од .... године покренула дисциплински поступак против АА из ... због основане сумње да је дана ... године и ... године са личне mail адресе извршила повреду забране утврђене чланом 112 став 1 и тежу повреду радне обавезе поступајући према родитељима тражећи заштиту својих права у одређеном износу, а под претњом тужбе суду у складу са чланом 164 став 1 тачка 13 и 16 Закона о основама система образовања и васпитања, члана 303 став 1 и тачке 13 и 16 Статура Основне школе “ББ” и члана 8 став 1 тачке 13 и 16 Правилника и дисциплинској и материјалној одговорности запослених. Тужилји је на терет стављена повреда радне обавезе што је поступајући према родитељима тражила заштиту својих права у одређеном новчаном износу под претњом тужбе суду и извршила повреду забране којим је нарушила углед школе као установе у којој ради. Записником о ванредном инспекцијском надзору код тужене бр. ... од 1.3.2019. године у погледу утврђивања чињеница по налогу вршиоца дужности помоћника министра сектора за инспекцијске послове, те да је инспекцијски надзор вршио Републички просветни инспектор ВВ, где је у записнику наведено да је ... школе овде тужилја АА противзаконито иступајући према родитељима тражила заштиту својих права у одређеном новчаном износу, а под претњом тужбе суду чиме је нарушила углед школе као установе у којој ради. Као мера за отклањање незаконитости директору школе је наложено да у складу са својим надлежностима предузме мере и активности прописане законом и општим актима школе, а које се односе на рад и поступање педагога школе сагласно одредбама члана 126 Закона о основама система образовања и васпитања у року од 15 дана од дана достављања записника. Санкције за поступање прописани су у члану 128 Закона о основама система образовања и васпитања, а циљ предложених мера је отклањање штетних последица које могу настати пословањем надзираног субјекта. Директор школе, овде тужене је донео решење Дел. бр. 01-257 19.04.2019. године у дисциплинском поступку против тужилје и утврђено је да је истим тужилја ... у наведеној школи оглашена кривом ради извршења теже повреде радне обавезе из члана 164 став 1 тачка 13 и 16 Закона о основама система образовања и васпитања и члана 8 став 1 тачка 13 и 16 Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених код тужене и неовлашћено коришћење туђих података и злоупотреба права из радног односа као и учињене повреде забране којом је повредила углед школе из члана 112 став 1 Закона о основама система образовања и васпитања и члана 11 став 2 тачке 2 Правилника о дисциплинској и материјалној одговорности запослених код тужене, па јој је изречена јединствена новчана казна у висини од 35% од зараде исплаћене за месец у коме је одлука донета у трајању од 6 месеци. Тужилја је против првостепеног решења поднела приговор школском одбору туженог који је одбио жалбу

тужиље дана 17.5.2019. године под бројем Дел бр. 07-307, а поднету жалбу 30.4.2019. године под бројем 03-270/1 и допуну жалбе од 10.05.2019. године на првостепено решење као неосноване и оспоравано решење је потврђено. Одлука Школског одбора је коначна и против одлуке запослена се може обратити надлежном суду у року од 30 дана од дана достављања решења. Утврђено је и то да је тужиља је доставила пријаву Министарству просвете, науке и технолошког развоја РС дана 26.2.2019. године министру лично против Републичког просветног инспектора ВВ, а поводом инспекцијског надзора која је наведена инспекторка извршила код тужене, из разлога што није упознала тужиљу са садржином пријаве и да је против ње водила инквизиторски поступак поводом инспекцијског надзора које је вршила инспекторка. Тужиља је поднела пријаву Министарству просвете, науке и технолошког развоја 10.4.2019. године и то министру лично и то дисциплинску пријаву против просветне инспекторке ВВ да јој по овој пријави није одговорено и да јој је у међувремену уручен закључак о покретању дисциплинског поступка при чему јој је директорка саопштила да је то учињено по наређењу нн инспекторке која је забранила да јој се уручи извештај о ванредној контроли, а што представља кривично дело из члана 165 став 1 КЗ РС. У наведеној пријави тужиља је навела да је инспекторка злоупотребила власт како би је застрашила, да су јој угрожена њена уставна и законска права и да су наводи записника о ванредној контроли неистинити, а поступање инспектора усмерено на застрашивање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, те одредби члана 2, члана 12, став 1, став 2 и става 4, члана 22, члана 23 став 1, члана 26 став 1 и става 2 Закона о заштити узбуњивача првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље као неоснован. Првостепени суд полазећи од Закона о заштити узбуњивача и то одредбе члана 2 став 1 тачка 7 који је дефинисао штетну радњу као свако чињење или нечињење, у вези с узбуњивањем којим се узбуњивачу угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај. Првостепени суд је имао у виду да оцена законитости побијаних одлука не може бити предмет поступка за заштиту у вези са узбуњивањем, већ да се судска заштита у том делу остварује у посебном судском поступку а што јој је и предочено и у одлуци школског одбора од 17.5.2019. године. Као штетну радњу тужиља означила вођење дисциплинског поступка након чега је уредила захтев у коме је тражила да се у целости укину-ставе ван снаге одлуке директора или школског одбора-поводом дисциплинског поступка као и да се на име накнаде штете исплати износ који представља умањење зараде узроковане назначеним одлукама. Међутим, штетне радње које се назначавају не представљају последицу у вези са узбуњивањем тј, нису последица поднете пријаве надлежном министарству, већ представљају последицу раније покренутог поступка контроле поступања тужиље као педагога тужене. У конкретном случају није повређен или угрожен јавни интерес јер тужиља у поднетој пријави описује начин на који је од стране просветне инспекторке Гордане Ступар, испитано у поступку инспекцијског надзора указујући на неправилности и незаконитости таквог поступања, али само у односу на тужиљу и конкретан случај поводом кога је и вршен надзор, а што је и тужиља у свом исказу навела да нема сазнања да је инспекторка у другим предметима поступала незаконито, што указује да мотив пријаве није била заштита ширег интереса већ конкретни поступак инспекцијског надзора. Првостепени суд је одбио и захтев за накнаду штете налазећи да како одлуке поводом дисциплинског поступка немају карактер штетне радње сходно одредби члана 2 тачка 7 Закона о заштити узбуњивача то ни обустављени

део зараде под тим одлукама не представља штету насталу у везу са узбуњивањем, те је одлучио као у изреци ожалбене пресуде.

На овако правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку разлоге које у битном прихвата и овај суд као другостепени у поступку њене жалбене контроле.

Наиме, одредбом члана 2 тачка 1 Закона о заштити узбуњивача појам “узбуњивања” је откривање информација о кршењу прописа, кршење људских права, вршење јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину као и ради спречавања штете великих размера. Тачком 2 истог члана узбуњивач је физичко лице које је врши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву. Тачком 7 истог члана прописано је да је “штетна радња” свако чињење или нечињење у вези са узбуњивањем којим се узбуњивачу или лицу које има право на заштиту као узбуњивач угрожава или повређује право, односно којим се та лица стављају у неповољнији положај.

Одредбом члана 12 истог закона узбуњивање може бити унутрашње, спољашње или узбуњивање јавности, док је ставом 2 прописано да је унутрашње узбуњивање откривање информација послодавцу, док је ставом 3 прописано да је спољашње узбуњивање откривање информација овлашћеном органу, а ставом четири истог члана да је узбуњивање јавности је откривање информације средствима јавног информисања путем интернета, на јавним скуповима или на други начин којим се обавештење може учинити доступним јавности.

Одредбом члана 22 Закона о заштити узбуњивача прописано је да, у случајевима наношења штете због узбуњивања узбуњивач има право на накнаду штете у складу са законом који уређује облигационе односе.

Одредбом члана 23 истог закона прописано је да узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту. Судска заштита се остварује подношењем тужбе за заштиту, у вези са узбуњивањем надлежном суду у року од 6 месеци од дана сазнања за предузету штетну радњу, односно три године од дана када је штетна радња предузета.

Одредбом члана 26 Закона о заштити узбуњивача прописано је да се тужбом за заштиту у вези са узбуњивањем може тражити утврђење да је према узбуњивачу предузета штетна радња, забрана вршења и понављања штетне радње, уклањање последица штетне радње, накнада материјалне и нематеријалне штете и објављивање пресуде донете у средствима јавног информисања, о трошку туженог.

Супротно наводима жалбе из саме дефиниције штетне радње садржане у одредби члана 2 став 1 Закона о заштити узбуњивача као и из одредбе члана 21 истог Закона, произилази да је штетна радња радња послодавца чињење или нечињење и то само она која угрожава односно повређује право лица, односно којом се то лице ставља

у неповољнији положај и то управо са узбуњивањем. Иако је тужила свој тужбени захтев формулисала тако што је тражила да се укину-ставе сван снаге одлуке тужене напред цитиране правилно је првостепени суд нашао, да оцена законитости побијаних одлука не може бити предмет поступка за заштиту у вези са узбуњивањем. У конкретној ситуацији када се тражи укидање-стављање ван снаге одлука директора и школског одбора тужене поводом наведеног дисциплинског поступка запослени овде тужила такву одлуку послодавца може побијати у судском поступку, а како то правилно закључује и првостепени суд.

Поднета пријава тужиле против инспектора ВВ се односи на неправилности и незаконитости у поступању инспекцијског надзора али само у односу на тужилу и на конкретан случај поводом кога је инспекторка вршила надзор, а да у назначеној пријави се не указује да се ради о поступку узбуњивања већ да се покрене дисциплински поступак против инспекторке што не представља окривање информације о кршењу прописа која може бити од интереса за јавност већ незадовољство начином на који је вршен инспекцијски надзор, а како то правилно закључује првостепени суд супротно наводима жалбе.

Правилна је и одлука садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде којом је тражена накнада штете за износ који представља укупан износ умањене тужилине зараде на име дисциплинске казне, па како дисциплински поступак нема карактер штетне радње сходно одредби члана 2 тачка 7 Закона о заштити узбуњивача то ни обустављени износ не представља штету насталу у вези са узбуњивањем.

Цењени су и остали наводи жалбе тужиле, али овај суд налази да нису од значаја за другачију одлуку у овој правној ствари јер се њима не доводи у сумњу правилност утврђеног чињеничног стања и правилна примена материјалног права, које овај суд прихвата у потпуности услед чега у смислу одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку посебно не образлаже пресуду.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу четвртом изреке побијане пресуде јер је донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 Закона о парничном поступку и довољно образложена.

Са изложеног, а сходно одредби члана 390 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11...55/14), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Весна Мартиновић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић